

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 814/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, L. Novomeského 25, Pezinok, pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejedanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 23/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“, spolu len „sťažovatelia“) pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných prieráhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejedanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 23/2007 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti aj jej príloh vyplýva, že sťažovatelia mali v napadnutom konaní pred okresným súdom postavenie odporcov v spore o neplatnosť kúpnej zmluvy.

Okresný súd v napadnutom konaní rozhodol vo veci samej naposledy rozsudkom sp. zn. 9 C 23/2007 zo 14. januára 2015. Po odvolaní sa odporcov bol rozsudok okresného súdu potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 25 Co 635/2015 z 22. júna 2016 (ďalej len „rozhodnutie krajského súdu“). V čase podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo rozhodnutie krajského súdu doručené sťažovateľke.

Sťažovatelia pred ústavným súdom namietajú, že napadnuté konanie ako celok trvalo extrémne dlho – od 29. januára 2007 (keď bol okresnému súdu doručený návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy), teda viac ako 9 rokov a 8 mesiacov.

Na základe uvedeného sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieráhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejedanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 23/2007, priznal každému z nich náhradu trov právneho zastúpenia a tiež každému primerané finančné zadost'učinenie vo výške 15 000 €.

Výšku primeraného finančného zadost'učinenia sťažovatelia odôvodňujú dĺžkou konania, v ktorom predmetom kúpnej zmluvy bolo vlastníctvo k nehnuteľnému majetku, a z toho vyplývajúcimi útrapami, psychickým strádaním, pocitmi beznádeje, bezmocnosti a svojvôle.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V petite sťažnosti sťažovatelia, kvalifikovane zastúpení advokátom, namietajú priet'ahy v napadnutom konaní pred okresným súdom.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Vzhľadom na uvedené je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu

subjektu, ktorý označili za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Preto je predmetom konania pred ústavným súdom iba postup okresného súdu v označenom konaní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

K predmetu sťažnosti ústavný súd uvádza, že podľa jeho stabilizovanej judikatúry (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (rovnako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03).

V pertraktovanom prípade okresný súd sám vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 7 C 22/2008 z 27. júna 2013.

Krajský súd tak isto rozhodol o podanom odvolaní rozsudkom sp. zn. 25 Co 635/2015 z 22. júna 2016.

Napriek skutočnosti, že v čase podania tejto sťažnosti nebolo rozhodnutie krajského súdu sťažovateľke doručené, je nepochybné, že k namietanému porušovaniu sťažovateľmi označených práv postupom okresného súdu nemohlo dochádzať.

Zo sťažovateľom predloženej kópie rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že toto bolo zo strany krajského súdu doručené okresnému súdu 6. júla 2016. Samotná sťažnosť na porušenie sťažovateľmi označených práv bola ústavnému súdu doručená 5. októbra 2016 (čo v rozdiel predstavuje necelé 3 mesiace), teda ústavný súd v doručovaní rozhodnutia krajského súdu sťažovateľke okresným súdom nevzhladol zbytočné prietahy v konaní.

V súvislosti s už uvedeným, a to že okresný súd vo veci samej rozhodol rozsudkom sp. zn. 7 C 22/2008 z 27. júna 2013, ústavný súd tiež opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 138/04, III. ÚS 317/05).

Okresný súd teda v čase doručenia sťažnosti sťažovateľov na porušenie označených práv ústavnému súdu, keďže vo veci dávno predtým meritórne rozhodol, nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh konania pred ním, prípadne prietahy v ňom. Tento stav vedie ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) k záveru, že sťažnosť namietajúca postup okresného súdu v napadnutom konaní

je zjavne neopodstatnená a podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde je potrebné ju odmietnuť už pri predbežnom prerokovaní.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľov nastolenými v sťažnosti (priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. novembra 2016